

PARTIDUL DEMOCRAT LIBERAL

DEMOCRATIC LIBERAL PARTY. PARTI DEMOCRAT LIBERAL. PARTIDO DEMOCRATA LIBERAL. DEMOKRATISCHE LIBERAL PARTEI

CODUL ETIC

Introducere

Încrederea oamenilor în partide și instituții este determinată de corectitudinea, competența și integritatea politicianilor și partidelor. Asumarea unor principii etice și sancționarea celor care le încalcă sunt esențiale pentru consolidarea integrității politice.

Partidul Democrat Liberal asumă următoarele:

1. Integritatea politică, onestitatea și responsabilitatea înseamnă să câștigăm încrederea oamenilor și să fim aproape de ei. Prin urmare, valorile morale și respectul față de oameni trebuie să devină fundamentul acțiunii noastre politice.
2. Integritatea politică trebuie să devină o misiune pentru toți membrii PDL.
3. Îndeplinirea a două obiective de reformă instituțională: a) adoptarea unor criterii de competență și de integritate pentru promovare în interiorul partidului și în instituțiile publice și b) crearea unor mecanisme funcționale, eficiente și rapide de implementare a acestor criterii.

Prezentul Cod etic prevede normele pe care fiecare membru al PDL consimte să le respecte și să le aplice în activitățile și acțiunile inițiate și desfășurate în cadrul partidului și în afara lui.

Implementarea acestui Cod este necesară pentru promovarea unei conduite profesionale și politice corecte în interesul cetățenilor și pentru evitarea apariției unor situații care ar putea avea repercusiuni grave asupra obiectivelor partidului la nivel național și internațional.

Articolul 1

Scopul și sfera de aplicare

1. Scopul prezentului Cod este reglementarea detaliată a normelor pentru dezvoltarea carierei politice pe bază de etică și competență profesională în cadrul Partidului Democrat Liberal.
2. Codul etic se aplică tuturor membrilor de partid, indiferent de funcția, calitatea și vechimea avută de către aceștia.
3. Toți membrii de partid vor fi tratați în mod egal cu respectarea strictă a prevederilor statutare și regulamentare. Este interzis tratamentul preferențial, favorizându-i pe unii în detrimentul celorlalți, pe criterii de prietenie sau pe alte criterii decât cele de competență și etică.

4. Pentru problemele privind divergențele de opinie care nu pot fi soluționate amiabil și civilizată sau pentru o opinie obiectivă, membrii de partid se pot adresa Comisiei Naționale pentru Statut, Etică și Litigii.
5. Orice membru de partid care are ori crede că ar putea avea un conflict de interese, incompatibilitate cu o acțiune, activitate sau eveniment desfășurat la nivelul partidului va anunța în scris secretariatul partidului cu privire la aceste aspecte.

Articolul 2

Obligațiile membrilor PDL

1. Fiecare membru de partid trebuie să cunoască și să acționeze în concordanță cu principiile și valorile partidului și în conformitate cu prevederile acestui Cod;
2. Toate activitățile din cadrul partidului trebuie să fie prestate în mod responsabil și profesional în conformitate cu prezentul Cod, prevederile statutului și ale regulamentului privind organizarea, desfășurarea și conducerea activității organizațiilor locale și județene;
3. Fiecare membru de partid trebuie să aibă un comportament civilizată în relațiile cu ceilalți membri ai partidului și cu liderii și să respecte ierarhia deciziilor din cadrul partidului;
4. Membrul de partid trebuie să respecte legile țării, Statutul, Codul etic, programele partidului și regulamentele sale, precum și doctrina și valorile acestuia. De asemenea, el trebuie să pună în practică, cu loialitate, obiectivele partidului.

Articolul 3

Abateri disciplinare

1. Prezentul articol detaliază prevederile articolului **27** din Statutul PDL referitoare la sancțiunile aplicabile membrilor de partid în legătură cu “conduita negativă, declarații sau activități” care “provoacă daune partidului”.
2. Fiecare membru de partid trebuie să cunoască și să acționeze în conformitate cu prevederile acestui Cod, aderă în mod liber la ele și consimte să le respecte și să le aplice în timpul carierei politice în cadrul partidului.
3. Comiterea de abateri disciplinare atrage după sine, în funcție de gravitatea faptei, sancțiuni decise de organismele competente, conform prevederilor art. 27-35 din Statutul PDL și art. 4 din prezentul Cod.
4. Faptele care atrag sancțiuni (graduale, în funcție de gravitate) în cadrul partidului sunt:
  - 4¹. Condamnarea penală, indiferent de modul de executare, pentru infracțiune săvârșită cu intenție în România sau în orice altă țară democratică;
  - 4². Arestarea preventivă sau trimiterea în judecată pentru infracțiune săvârșită cu intenție în România sau în orice altă țară democratică;
  - 4³. Indicii temeinice privind comiterea unor fapte penale, în special fapte de corupție, fraudă, crimă organizată sau alte fapte grave de natură penală, care prejudiciază grav credibilitatea persoanei în cauză și, implicit, obiectivele asumate de partid;
  - 4⁴. Incompatibilitățile constatate definitiv de instanțele judecătorești pe baza sesizărilor *Agenției Naționale de Integritate*;

4⁵. Indicii temeinice privind cumpărarea sau tentativa de a cumpăra voturi, influențarea sau tentativa de a influența intenția de vot prin promisiunea de bunuri sau câștiguri de orice altă natură, potrivit legii;

4⁶. Faptele membrilor de partid aflați în funcții publice contrare prevederilor legale privind conflictul de interese; indicii temeinice privind încheierea ilegală, netransparentă sau preferențială de contracte de afaceri cu instituții publice de către membrii de partid aflați în funcții publice sau de către rudele acestora până la gradul II, inclusiv, sau de către partenerii nematrimoniali ai acestora;

4⁷. Stabilirea, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, a calității de lucrător, colaborator sau asimilat colaborator al Securității în conformitate cu prevederile legale în vigoare; constatarea nedefinitivă a calității de lucrător, colaborator sau asimilat colaborator al Securității de către *Consiliul Național de Studiere a Arhivelor Securității*, dacă încă din această etapă procedurală prejudiciază grav credibilitatea partidului;

4⁸. Ocuparea de funcții politice de conducere retribuite în aparatul central al Partidului Comunist Român;

4⁹. Promovarea de idei sau acțiuni de rasism, xenofobie, anti-semitism și intoleranță.

4¹⁰. Încălcarea gravă a normelor de morală publică de către membrii de partid aflați în exercitarea unor funcții în instituțiile publice;

4¹¹. Comportament public indecent, violență fizică sau amenințări la integritatea fizică a oricărui cetățean, declarații publice jignitoare sau orice alte forme de comportament public care prejudiciază grav credibilitatea și obiectivele asumate de partid;

4¹². Folosirea calităților oficiale de către membrii de partid aflați în funcții publice sau de conducere în cadrul partidului pentru obținerea de avantaje, de orice natură, pentru ei sau pentru alții;

4¹³. Menținerea funcțiilor remunerate în cadrul sindicatelor de către membrii de partid, după ce aceștia au fost aleși în funcții publice;

4¹⁴. Nedepunerea în termen legal a declarațiilor de avere și de interese, conform legii; nedepunerea declarațiilor de avere și de interese la *Comisia Națională pentru Statut, Etică și Litigii*, respectiv *Comisia Județeană pentru Statut, Etică și Litigii*, de către membrii de partid înainte de numirea în funcții publice sau de depunerea candidaturii pentru funcții publice alese;

4¹⁵. Arogarea mincinoasă de funcții, drepturi sau responsabilități în cadrul partidului sau asumarea unor angajamente politice în numele și pentru partid cu alte partide, asociații sau structuri profesionale fără acordul structurilor de partid care au în competență acea decizie;

4¹⁶. Activitatea în folosul altui partid sau transmiterea de documente, hotărâri și discuții confidențiale adversarilor politici, de natură să afecteze obiectivele asumate de partid;

4¹⁷. Acțiuni care compromit obiectivele politice majore ale partidului; abandonarea nejustificată a responsabilităților delegate de partid sau acțiunea neglijentă în exercitarea acestora;

4¹⁸. Încălcarea repetată a prevederilor Statutului, aducând atingere valorilor și principiilor stabilite prin Programul politic al partidului; nerespectarea hotărârilor organismelor de conducere ale partidului și, prin aceasta, prejudicierea majoră a îndeplinirii unor obiective politice importante;

4¹⁹. Acțiunea neglijentă în exercitarea responsabilităților atribuite de partid, refuzul nejustificat de a participa la campaniile electorale ale partidului sau refuzul nejustificat de a promova și susține măsurile adoptate de conducere a partidului;

4²⁰. Absența nemotivată a membrilor aleși în structurile interne ale partidului de la cel puțin trei întâlniri consecutive;

4²¹. Refuzul nemotivat de a plăti cotizația de partid după notificarea în scris privind întârzierea plății.

Articolul 4

Sanctiuni

1. Membrii Partidului Democrat Liberal care nu respectă legile țării, Statutul, Programul politic, regulamentele sau celelalte documente ale partidului, deciziile și hotărârile organismelor de conducere ale partidului, Codul etic al membrilor PDL (faptele prevăzute la art. 3), precum și celor care prin inactivitate politică, conduită negativă, declarații sau activități provoacă daune partidului, li se poate aplica, după gravitatea faptei, una dintre următoarele sancțiuni:
  - (a) Atenționare;
  - (b) Avertisment;
  - (c) Suspendarea pe anumite termene a unor drepturi sau prerogative în interiorul partidului, inclusiv din funcțiile deținute;
  - (d) Suspendarea pe anumite termene a calității de membru;
  - (e) Demiterea din funcții ocupate în structura partidului;
  - (f) Retragerea sprijinului politic pentru funcții dobândite prin susținerea partidului;
  - (g) Excluderea din partid.
2. Faptele constatate prin hotărâri ale instanțelor, prevăzute la art. 2 alin. 4¹ și 4⁷ din Cod, duc la pierderea automată a calității de membru al Partidului Democrat Liberal,.
3. Persoana arestată preventiv este exclusă de drept din partid.
4. În cazul trimerii în judecată sau al constatării de către CNSAS a calității de colaborator al Securității, membrul de partid în cauză poate fi suspendat din funcțiile de partid sau calitatea de membru, până la hotărârea definitivă a instanței de judecată. Aceasta sancțiune se poate cumula cu orice altă sancțiune sau poate fi înlocuită cu sancțiunea excluderii din partid
5. În aplicarea sancțiunilor, *BPN, Comisia Națională pentru Statut, Etică și Litigii*, comisiile județene și a Municipiului București pentru Statut, Etică și Litigii și celelalte organisme cu atribuții în aplicarea sancțiunilor (conform art. 27-35 din Statut) se autosesizează, în maximum 3 zile de la identificarea faptei, și decid sancțiunile în cel mai scurt termen.
6. BPN, prin intermediul oricărui membru, sau CENSEL, prin intermediul oricărui membru, se autosesizează și decid în cazurile de abateri disciplinare, inclusiv atunci când există indicii în spațiul public privind săvârșirea acestora, dacă există riscuri privind întârzieri, lipsa de obiectivitate a comisiilor județene sau alte riscuri imediate de prejudiciere a obiectivelor, imaginii partidului sau relației de încredere cu cetățenii. Deciziile BPN au prioritate în raport cu cele ale celorlalte organisme de partid cu atribuții în aplicarea de sancțiuni.
7. În toate cazurile, organismele competente cu aplicarea sancțiunilor își asumă public și nominal responsabilitatea politică pentru decizii.

Articolul 5

Comisia Națională pentru Statut, Etică și Litigii

1. *Comisia Națională pentru Statut, Etică și Litigii* (CNSEL) acordă prioritate în activitatea sa soluționării cazurilor de abateri disciplinare așa cum sunt ele definite în prezentul Cod și soluționării încălcării prevederilor Codului sesizate în spațiul public.
2. În vederea promovării în partid sau susținerea în funcții publice a membrilor PDL, CNSEL are următoarele atribuții:
  - a) analizează declarațiile de interese și de avere a caror completare este obligatorie în cazul candidaturii pentru orice funcție în interiorul partidului și pentru funcțiile publice susținute de partid;
  - b) în colaborare cu comisiile de specialitate elaborează un regulament de criterii privind cariera politică;
  - c) emite avize consultative cu privire la respectarea criteriilor de integritate și de competență profesională în numirea membrilor de partid în funcții publice sau în desemnarea acestora drept candidați în alegeri. CJSEL (CMBSEL) are atribuții similare la nivel local. În cazul funcțiilor la nivel național sau al candidaturilor pentru Parlamentul României sau Parlamentul European verificările și deciziile finale sunt în responsabilitatea Biroului Permanent Național.
3. CNSEL prezintă în fața BPN, lunar, un raport de activitate pe luna precedentă și ori de câte ori i se solicită de către BPN. Raportul include în mod obligatoriu cazurile la care se referă alin. 1 al acestui articol. CJSEL (CMBSEL) prezintă un raport de activitate ori de câte ori i se solicită de către BPN sau CNSEL. În cadrul aceluiași raport, CNSEL prezintă o analiză privind sesizările sau relatările publice referitoare la posibila lipsă de integritate a membrilor PDL aflați în funcții de conducere sau în funcții publice.

Articolul 6

Dispoziții finale

1. În activitatea de partid primează principiile democratice, concurența deschisă și corectă.
2. În relațiile cu competitorii politici se va respecta întotdeauna regula dialogului civilizată, bazat pe competiția de idei și proiecte și nu pe atacuri la persoană.
3. Fiecare membru de partid are datoria și obligația de a cunoaște prevederile Statutului partidului, ale prezentului Cod și regulamentelor în vigoare.
4. Orice inițiativă de completare, modificare a prezentului cod va fi prezentată membrilor CNSEL care vor avea obligația de a le analiza și face propuneri BPN.
5. Codul etic este obligatoriu și intră în vigoare la data adoptării de către Biroul Permanent Național.
6. La data comunicării deciziei definitive a instanței privind admiterea modificării Statutului PDL conform hotărârilor Convenției Naționale a PDL din 14 mai 2011, prezentul Cod etic se modifică astfel:
  - a. Comisia Națională pentru Statut, Etică și Litigii devine Comisia Națională pentru Integritate, Statut și Litigii. În mod corespunzător, modificarea se aplică și comisiilor județene și a Municipiului București;
  - b. Art. 3 alin 1 se modifica astfel: “Prezentul articol detaliază prevederile articolului **23** din Statutul PDL referitoare la sancțiunile aplicabile membrilor de partid în legătură cu “conduita negativă, declarații sau activități” care “provoacă daune partidului”;

- c. Art. 3 alin. 3 se modifică astfel: “Comiterea de abateri disciplinare atrage după sine, în funcție de gravitatea faptei, sancțiuni decise de organismele competente, conform prevederilor art. 23-31 din Statutul PDL”;
  - d. La art. 3, alin. 4, se introduce după paragraful 4¹³ următorul paragraf: “4¹⁴. Falsul în declarația pe propria răspundere privind îndeplinirea condițiilor de înscriere în partid, prevăzute la art. 14 din Statut”. Paragrafele următoare se renumerează începând cu 4¹⁵ conform modificării;
  - e. Art. 4 alin. 2 se modifică astfel: “Faptele constatate prin hotărâri ale instanțelor, prevăzute la art. 2 alin. 4¹ și 4⁷ din Cod, duc la pierderea automată a calității de membru al Partidului Democrat Liberal, conform art. 20 din Statut.”;
  - f. La art 4, se introduce după alin. 2 următorul alineat: “3. Fapta prevăzută la art. 2 alin. 4¹⁴ din Cod referitor la falsul în declarația pe propria răspundere privind îndeplinirea condițiilor statutare de înscriere în partid se sancționează cu excluderea.” Alineatele următoare se renumerează începând cu 4 conform modificării;
  - g. Art. 4 alin. 3 se modifică astfel: “În cazul arestării preventive se aplică de drept, conform art. 23 alin. (1) lit. (d) din Statut, suspendarea din calitatea de membru. Aceasta sancțiune se poate cumula cu orice altă sancțiune sau poate fi înlocuită cu sancțiunea excluderii din partid.”
  - h. Art. 4 alin. 5 (devenit art. 4 alin. 6) se modifică astfel: “În aplicarea sancțiunilor, BPN, Comisia Națională pentru Integritate, Statut și Litigii, comisiile județene și a Municipiului București pentru Integritate, Statut și Litigii și celelalte organisme cu atribuții în aplicarea sancțiunilor (conform art. 23-28 din Statut) se autosesizează, în maximum 3 zile de la identificarea faptei, și decid sancțiunile în cel mai scurt termen.”;
7. După modificările operate conform articolului 6 alin. 6, Codul etic se republică și se redistribuie membrilor PDL în noua formă.